

Rímskokatolícka Cirkev farnosť Priechod

976 11 Priechod 324

Tel.: 048 4189131 E-mail: priechod@fara.sk

ICO: 35651466 DIC: 2021461431 IBAN: SK57 0900 0000 0000 5018 2412

Priechod, 21.3.2020

Otvorený list veriacim farnosti Priechod

Milí farníci,

aj keď situácia v súčasných dňoch nie jednoduchá, rád by sme vás informoval, že neustále na Vás pamätám vo svojich modlitbách a predkladám Bohu situáciu v ktorej sme sa ocitli.

Keďže verejné slávenie bohoslužieb je zakázané, pozývam Vás **k osobnej modlitbe vo Vašich domácnostiach**. K tomu Vás pozýva aj zvonenie stredného zvona zasväteného Sedembolestnej Panne Márii **každý večer o 20:00 hod.** Hoci sme nútení zatvárať murované kostoly, tým skutočným chrámom v ktorom prebýva Duch Svätý je naše srdce a celkom iste aj rodina, pretože ona je prvá domáca cirkev. Tá je totiž vybudovaná na základe sviatosti manželstva a ona v sebe obsahuje prvú a základnú evanjelizačnú misiu.

Teda hoci sa môže dať dišpenz od slávnostného zhromažďovania počas nedeľnej liturgie v murovanom chráme, predsa len *nikto nemôže dišpenzovať nás samotných od svojho osobného vzťahu s Bohom. Taktiež sa nedá dišpenzovať rodina, aby prestala byť sebou samou t.j. miestom kde sa rodí duchovná citlivosť a pamäť na Boha. Tam sa totiž denne aktualizuje láska Ježiša pre svoju Cirkev* (porov. FC 13).

Prosím Vás teda o prehlbenie Vašej rodinnej liturgie. Totiž aj to „bežné“ spoločné nedeľné slávenie liturgie v chráme je za bežných okolností počas roka vlastne len zjavením tej liturgie, ktorú denne tisícimi spôsobmi slávite Vy sami doma. Preto sa farnosť inak nazýva aj: „Rodina rodín“. Podnety na slávenie „**Liturgie domácej cirkvi na nedeľu**“ nájdete napr. na internetových stránkach www.zastolom.sk – v kategórii **Domáca Cirkev**. Texty pripravujú moji priatelia kňazi a každý týždeň tieto budú texty aktualizovať.

Ja som sa na nedeľné omše v našom chráme už od októbra 2019 pripravoval inšpirujúc sa výkladom textov písma od jedného talianskeho biblistu. Keďže v tieto dni Vám svoju prípravu nemôžem reprodukovať v rámci homílie osobne, tak v prípade záujmu text výkladu nedeľného evanjelia nájdete na ďalších stránkach tohto listu.

Ako možno viete, v rámci Konferencie biskupov Slovenska sa rozhodlo o **predĺžení neverejného slávania bohoslužieb zatiaľ do 31. marca 2020**. Je to zatiaľ predbežný termín, nikto nevie, ako sa to bude vyvíjať neskôr. Podobná situácia bude zrejme trvať aj počas veľkonočných sviatkov.

S najväčšou pravdepodobnosťou spoločné spovedanie pred sviatkami, ako ho poznáme z predchádzajúcich rokov, tento rok nebude možné a rovnako nebude možná ani návšteva chorých pred prvým piatkom v mesiaci apríl.

Píšem to najmä preto, lebo som Vám k dispozícii na prijatie svätej spovede individuálne v otvorenom priestranstve pri kostole - či už na lavičke, alebo po stojačky. Vždy je avšak potrebné mať rúško, tak zo strany kňaza, ako aj penitenta. Pred sv. spoveďou prosím najskôr nahlásiť svoju prosbu o sv. spoveď na faru (048 / 418 97 31), aby sme si dohodli presný čas spovede, čím sa vylúči vzájomné stretávanie s inými ľuďmi. Po spovedi Vám bude ponúknutá možnosť sv. prijímania. Ten, kto sa vyspovedá, s rúskom na tvári môže vojsť do kostola, kde sa nemôže dlho zdržiavať. O povolení prijímať na ruku počas epidémie sa rozhodlo na poslednom plenárnom zasadnutí KBS v Čičmanoch. Prijímanie na ruku (u pravákov) prebieha tak, že prijímajúci nastaví ľavú ruku, na ktorú dostane partikulu a pravou rukou si ju sám podá do úst.

Taktiež Vás chcem informovať, že **hľadáme spôsob ako otvoriť bezpečným spôsobom aj ten náš murovaný chrám aspoň pár hodín denne**. Niektorí bratia kňazi avšak dostali usmernenia od polície, že bude lepšie, ak kostol celkom zatvoria a to aj pre súkromnú modlitbu, keďže tam dochádzalo k zhromažďovaniu a stretávaniu sa osôb.

Rozumiem tomu nariadeniu a chcem ho rešpektovať a preto Vás veľmi prosím: Ak budete vidieť dvere chrámu otvorené dokorán, znamená to, že chrám je otvorený a môžete doň vstúpiť avšak:

1. na krátku dobu
2. iba do zadnej časti chrámu
3. výlučne s nasadeným ochranným rúskom

Môžete nachvíľu zotrvať v súkromnej modlitbe pred Eucharistiou v bohostánku, prípadne si **zakúpiť nejaké časopisy, deviatniky, zobrať propagačné materiály**. Pokiaľ máte záujem o **odslúženie sv. omše**, môžete mi do pokladničky hodiť lístok s Vaším napísaným úmyslom. Sväté omše budem slúžiť priebežne a o odslúžení Vás budem informovať dodatočne.

Prosím o maximálnu opatrnosť, pretože vírus COVID-19 totiž dokáže prežiť na povrchu lavíc a predmetov aj 2-3 dni a preto akýkoľvek uzavretý spoločný priestor predstavuje vždy zvýšené riziko nákazy. Dotýkajte sa čo najmenšieho počtu predmetov a po návrate domov prosím o umytie rúk. V prípade chladného a nepriaznivého počasia bude chrám celodenne zatvorený. Vstup do prednej polovice kostola (za stuhou) je zakázaný. Tento priestor je monitorovaný kamerovým systémom so záznamom a v prípade prekročenia vymedzeného priestoru spúšťate alarm.

Keďže doteraz nebol dôvod vytvárať v našej farnosti virtuálnu komunitu veriacich v rámci internetového priestoru, prosím Vás, aby ste tento list preposlali na adresy Vašich príbuzných, alebo o ňom informovali starších členov Vašej rodiny, keďže oni často nemajú možnosť prístupu na internet a e-mail.

Ďakujem za porozumenie a ubezpečujem Vás o svojich denných modlitbách za Vás a celú vzniknutú situáciu.

Marek Iskra, farár

Všeobecné informácie k vysluhovaní sviatostí v súvislosti s opatreniami proti šíreniu nákazy Covid-19

Sv. omše sa nemôžu konať verejne. Ako kňaz slúžim sv. omše súkromne, vždy za zatvorenými dverami kostola, bez účasti verejnosti. To znamená, že ani príbuzní, ktorí poprosili o slúženie úmyslu, nemôžu byť osobne prítomní na sv. omši v kostole. Úmysly sv. omší ktoré už boli prijaté, budú preložené na neskorší termín. Veriaci sú pozvaní k sledovaniu priamych prenosov sv. omší. Neúčast' na bohoslužbe v tejto situácii nezaväzuje pod ťažkým hriechom.

Priame prenosy sv. omší môžete sledovať cez vysielanie:

TV LUX: PO až PIA 7:00 h, 12:00 h, 19:00 h; SOB 7:00 h, 18:00 h.; NE: 10:30 h, 18:00 h

Pravidelná štvrtková **adorácia** je vysielaná z kaplnky TV LUX v bežnom čase vo štvrtok o 20:20 h. Svätú omšu je možné sledovať okrem TV vysielania aj cez internet na stránke www.tvlux.sk

Rádio LUMEN - každodenné sv. omše sú ráno o 08.30 h a večer o 18.00 h.

Sviatosti, sväteniny:

- **Pohrebné obrady** sa budú vysluhovať bez sv. omše, v najužšom kruhu pozostalých bez verejnosti
- Udeľovanie **sviatosti krstu a manželstva** je odložené na neskoršie termíny.
- **Sviatosť zmierenia** sa môže vysluhovať individuálne vo vonkajšom prostredí mimo chrámu. Použitie priestoru chrámu je možné iba s odstupom niekoľkých metrov a s rúskom. Používanie spovedníc predstavuje vysoké riziko kontaminácie prostredia vírusom pre ďalších penitentov.
- **Sviatosť pomazania chorých** možno vysluhovať v jednotlivých prípadoch s najvyššou mierou hygieny. V prípade nevyhnutnej duchovnej služby nakazenému je nevyhnutné postupovať striktné podľa inštrukcií ošetrojúceho lekára a len s ochrannými prvkami.

Modlitba je v tomto čase obzvlášť potrebná a užitočná. *Priestor chrámu nie je* (vzhľadom na poznatky o schopnosti vírusu prežiť a vo vzduchu v rámci uzavretého priestoru aj niekoľko hodín a na povrchoch lavíc až 3 dni) *vhodný ani pre súkromnú modlitbu a adoráciu. Preto prosím všetkých veriacich, aby sa počas celého obdobia týchto prísnych opatrení, zjednotili v modlitbe posvätného ruženca každý večer o 20.00 h, najlepšie s celou svojou rodinou vo svojich príbytkoch.* Ruženec sa modlíme v spoločnom úmysle za čo najrýchlejšie zastavenie šírenia nákazy, za vyličenie chorých a za Božiu pomoc pre lekárov i zdravotnícky personál. **K tejto modlitbe nás pozve aj krátke zvonenie stredného zvona zasväteného Sedembolestnej Panne Márii, každý deň o ôsmej hodine večer.**

Pobožnosti križovej cesty si prosím vykonávajme individuálne doma, alebo na farskom dvore.

V tejto výnimočnej situácii bud'me trpezliví, disciplinovaní a zodpovední. Mnohí sú ukrátení o možnosť prijímať živého Ježiša Krista v Eucharistii, no nech nás toto skutočne pôstne obdobie privedie k premene zmýšľaní a ešte viac posilní v predsavzatí a túžbe po častom prijímaní Božieho Tela a Krvi v čase, keď k tomu budeme mať všetky možnosti.

Premýšľajme o dare Eucharistie, otestujme si vlastné srdce a pýtajme sa samých seba nakoľko si vážime Božie dary a milosti, ktoré sú nám ponúkané v každej sv. omši. Zrevidujme svoj vzťah k nedeli ako dňu Pána a nanovo ho potom keď to bude možné vyzdvihnime pravidelnou účasťou na bohoslužbách. Pomáhajme si navzájom, aby sme toto ťažké obdobie zvládli a upevnili sa vo viere.

Exegéza evanjelia štvrtej pôstnej nedele - rok A

Uzdravenie slepého od narodenia (Jn 9, 1-41)

Príbeh uzdravenia slepého od narodenia (spomína sa len v Jánovom evanjeliu) sa odohráva počas sviatku stánkov, ktorý sa slávil každoročne na jeseň. Bol to najväčší zo sviatkov celého roka, pretože ľud sa radoval a ďakoval za úrodu. Trval sedem dní a centrálnym miestom slávnosti bol Herodesov chrám. Od neho smerom nadol viedla široká ulica k rybníku Siloe. Rybník je pomerne veľký, má 400 000 m² a voda do neho bola privádzaná tunelom s dĺžkou 530 metrov z prameňa Gihon. Tunel v roku 703 pred Kristom vyhlúbili do skaly. Práce trvali 2 roky. Preto názov Siloe – lebo to znamená „poslaná voda“.

Z čoho pozostávala liturgia sviatku stánkov:

1: Liturgia vody: Každý deň veľkňaz schádzal k rybníku so zlatou nádobou nabrať vodu, pretože tá bola považovaná za obradne čistú (pochádzala z prameňa), pričom sa spievali piesne radosti. Potom sa veľkňaz vrátil spolu s ľudom naspäť do chrámu a vylial ju k oltáru. Posledný deň sviatku mal tento obrad ešte slávnostnejší charakter, pretože veľkňaz obišiel Siloe 7x. Ježiš sa zúčastnil na tejto slávnosti a čo urobil? Práve v priebehu tohto obradu zvýšil hlas a zvolal, aby sa predstavil - on je tým pravým prameňom živej vody. Evanjelista píše: „*V posledný, veľký deň sviatkov Ježiš vstal a zvolal: „Ak je niekto smädný a verí vo mňa, nech príde ku mne a nech pije.“*“ (Jn 7, 37) Táto voda – myslel tým tú, ktorú sem chodíte brať do nádob, je len materiálna. Ale je iná voda, ktorá skutočne daruje život a to je Duch, ktorý daruje Boží život a Ježiš hovorí, že ten, kto má smäď (pretože všetky iné vody nikdy nikoho nenapoja), nech príde ku mne. Skutočný prameň živej vody som ja. To hovorí práve v kontexte tejto slávnosti stánkov.

2: Liturgia svetla: Ženy tancovali s faklami a aj chorým prinášali toto svetlo, aby mali účasť na ich radosti. A opäť pri tejto príležitosti sa Ježiš predstavuje ako svetlo sveta. „*Ježiš im zasa povedal: „Ja som svetlo sveta. Kto mňa nasleduje, nebude chodiť vo tmách, ale bude mať svetlo života.“*“ (Jn 8, 12)

V tomto kontexte treba čítať príbeh uzdravenia slepca od narodenia, ktorý nám predkladá dnešná nedeľa. Ježiš uzdravil mnohých chorých, ale spôsob, akým evanjelista hovorí o uzdravení tohto chorého, sa stáva súčasne aj podobenstvom prechodu z temnoty do svetla, ktorým každý človek musí prejsť. Preto tento príbeh je súčasne aj podobenstvom.

Je to sloveso vidieť, ktoré musíme z tohto príbehu reflektovať metaforicky. Napr. keď povieme: „*Otvor oči – podvádžajú ťa*“ alebo o nejakom pesimistovi povieme: „*Vidí všetko čierne*“, alebo o múdrom môžeme povedať: „*Vidí ďaleko*“. Teda sloveso vidieť chápané metaforicky nám môže pomôcť pochopiť pozvanie dnešného úryvku prejsť od temnoty k svetlu, ktorým je Kristus.

Čo znázorňuje uzdravenie tohto slepca? Je to realita slepoty, s ktorou sa rodíme. Naša biologická prirodzenosť nás nakláňa nie k výšinám, ale k nízkym podnetom – naplniť sa iba dobrami tohto sveta. Pozýva nás orientovať sa iba podľa našich túžob a predstáv, a tak sa ľahko chytíme do pasce vlastného presvedčenia, že naplno realizujeme našu existenciu. Doslova „*tápame v temnotách*“ – nežijeme ako by mali ľudia, ale sledujeme to, čo sú len naše biologické impulzy, v ktorých sa rodíme. Teda tu sa zrkadlí nutnosť, aby nám v priebehu nášho života boli otvorené oči, aby sme videli, kto sme, čo robíme tu na zemi, kam sme nasmerovaní. Ak sa nám oči neotvorí, sme limitovaní ako všetky tie stvorenia, s ktorými sa stretávame uspokojujúc sa len s tým, čo nám prirodzenosť ponúka. Nedvíhame oči do výšin – pričom to je to, čo by nás malo charakterizovať ako ľudí. Teda tu je naša potreba – až nevyhnutnosť byť „osvetlení“ - aby sme videli kam kráčame.

Niekedy ste možno počuli výrok, že viera zaslepuje. Schoppenauer povedal: „*Buď sa rozmýšľa, alebo sa verí*“ ... NIE! Nedá sa veriť bez toho, aby sa nereflektovalo, nerozmýšľalo a nenašlo sa rozumné zdôvodnenie našich rozhodnutí. Potom, keď sa naša myseľ naplní argumentmi, potom sme povolaní urobiť rozhodnutie. Potom môžeme zodpovedne rozhodnúť a odpovedať na otázky, ktoré život kladie. Ale naše rozhodovanie nikdy nemôže zaprieť rozumnosť voľby. Ak to tak nie je, tak potom to nie je viera, ale je to nerozumnosť, povera, naivnosť ... Kresťanská viera znamená VIDIEŤ – znamená otvoriť oči a „*vidieť ďaleko*“ na to, čo sa skutočne „*oplátí*“. A Ježiš prišiel, aby priniesol toto svetlo. Už od začiatku, keď Zachariáš ohlasuje vo svojom benedikte Mesiáša, hovorí: „*zažiarí tým, čo sedia vo tme a v tône smrti, a naše kroky upriami na cestu pokoja.*“ (Jn 1, 79) Rovnako evanjelista Ján na začiatku hovorí: „*A svetlo vo tmách svieti, a tmy ho neprijali ... Pravé svetlo,*

ktoré osvecuje každého človeka, prišlo na svet. Bol na svete a svet povstal skrze neho, a svet ho nepoznal.“ (Jn 1, 5-9) Ježiš je prezentovaný ako svetlo, ktoré prežaruje temnoty. My sa rodíme slepí - a hľa, metaforický význam toho, čo predstavuje uzdravenie slepca, o ktorom hovorí evanjelium sv. Jána.

...

Vráťme sa k úryvku z dnešnej nedele. Ježiš sa nachádza v blízkosti chrámu a vidí slepého od narodenia. Nepoznáme jeho meno. Vieme len, že je to „jeden človek“ – takto slepý človek lepšie reprezentuje celé ľudstvo. A nie je to on, kto si pýta uzdravenie. Je to Ježiš, ktorý je iniciatívny. Slepce nikdy nevidel a ani si nevie predstaviť, že existuje možnosť vidieť, možnosť nejakej inej reality.

Keď niektorú mamu trápi: „Ako to, že moje dieťa v sobotu ráno rozmýšľa, s kým a do akého baru dnes večer pôjde a nerozmýšľa nad tým, ako sa pripraviť na slávenie nedele, a aký úryvok z nedeľného evanjelia zaznie!“ Je to preto, lebo sa mu neotvorili oči, ani si nevie predstaviť, že existuje svet, v ktorom by sa dalo žiť inak ako žijú všetci. Nevidí. Robí len to, čo robia iní. Je ako ovca – aj tá je „stádovitá“, nehľadá na to, kde je, robí iba to, čo robia ostatné. Keď v živote robíme vážne rozhodnutia, je dôležité, aby nám niekto otvoril oči, aby sme videli kam ideme a aký je náš cieľ.

Učeníci sa pýtajú: „*Rabbi, kto zhrešil – on, alebo jeho rodičia, – že sa narodil slepý?*“ Ježiš nechce hovoriť o tom, koho je to vina. V tom čase to bolo normálne myslieť, že každá choroba je v dôsledku hriechu niekoho. Ježiš nechce ani len počuť hovoriť tieto veci. Bolesť nadobudne ďalší význam až počas Veľkej noci... Nie je to vina nikoho – ani jeho ani rodičov. Je to stav, v ktorom sa rodíme. Nie je to hriech, že sme sa narodili slepí, ale je to stav človeka ako človeka. Rodíme sa ako slepí a je potrebné, aby nám Boh otvoril oči. Ježiš odpovedal: „*Nezhrešil ani on, ani jeho rodičia, ale majú sa na ňom zjaviť Božie skutky*“. Kým som na svete, som svetlo sveta.

Keď to povedal, napľul na zem, urobil zo sliny blato, blatom mu potrel oči. Toto Ježišovo gesto nás trochu znepokojuje. Čo to znamená? Slina – v čase Krista bola slina vnímaná ako koncentrát dychu. Čo Ježiš robí? V Gn 2 vidíme, že Boh, keď stvoril človeka, hline dal život jeho dych. V tomto zmysle sa Ježišovo gesto stáva veľmi zrozumiteľné. Vidíme teda zopakovanie stvoriteľského gesta Boha, t.j. Ježiš sa predstavuje ako jeden z nás – ako človek z hliny (doslova z molekúl uhlíka, vodíka, kyslíka, dusíka), ale aj s DUCHOM – prameňom života, ktorý je v ňom. A čo robí Ježiš? Zoberie slinu – jeho osobnosť, jeho vtelenie ako skutočného človeka z prachu a hliny, spolu s jeho dychom (slina) urobí blato a potrie oči slepému. Metaforický zmysel je jasný. Ak človek nemá pred svojimi očami skutočného človeka t.j. nielen toho, ktorý je tvárnený z hliny a prachu zeme, ale aj z ducha, ktorý dvíha jeho hlavu k Božskej prirodzenosti – tak nevidí. Nie je to autentický človek. To, čo otvorí oči slepému, je blato (prach zeme t.j. hlina zmiešaná so slinou tj. dychom, duchom).

Chceme teda v našom živote kráčať s otvorenými očami? Iba vtedy budem novým človekom. Ježiš hovorí: „*Chod', umy sa v rybníku Siloe,* čo v preklade znamená: *Poslaný. On šiel, umyl sa a vrátil sa vidiaci.*“ (Jn 9,7) Už sme povedali, že Siloe znamená Poslaný – tj. treba ísť k vodám Poslaného, aby sme si otvorili oči. Slepému bola daná úloha pohnúť sa za tým, ktorý je Poslaný. To je symbol prijatia daru Ducha Svätého. V tomto okamihu Ježiš už viac nebude na scéne, avšak ten, ktorý sa narodil slepý, ide k rybníku Siloe. A v tomto okamihu sa musí konfrontovať s tými, ktorí ešte nemajú otvorené oči.

Nasleduje prvý dialóg so slepým

Susedia a tí, čo ho predtým vídali žobrať, hovorili: „Nie je to ten, čo tu sedával a žobral?“ Jedni tvrdili: „Je to on.“ Iní zasa: „Nie je, len sa mu podobá.“ On vravel: „Ja som to.“ Pýtali sa ho teda: „Ako to, že sa ti otvorili oči?“ On odpovedal: „Človek, ktorý sa volá Ježiš, urobil blato, potrel mi oči a povedal mi: »Chod' k Siloe a umy sa!« Šiel som teda, umyl som sa a – vidím.“ Pýtali sa ho: „Kde je ten človek?“ Odpovedal: „Neviem.“ Jn 9, 8 – 12

Človek, ktorý začal vidieť, už viac nie je poznaný. Dokonca ľudia, ktorí sú pri ňom už roky sa pýtajú: „*Je to on, alebo to nie je on?*“ Predtým v rámci svojich možností iba sedel a pýtal si almužnu. Bol závislý na iných, bol iba tam, kde ho iní zaviedli. Teraz je slobodný, on sám sa rozhoduje kam ide. Vie, čo chce vo svojom živote. Je to nový človek. Predtým bol zviazaný, teraz je ovládaný Duchom. Ak predtým myslel len na peniaze, teraz sa stal nežný, úprimný. Ľudia, ktorí ho poznali sa teda skutočne pýtajú: „*Ako to, že tvoj život je úplne odlišný od toho, keď si bol slepý?*“ On začína svoje rozprávanie od toho stretnutia, ktoré mu otvorilo oči. Stretol som Ježiša (skutočného bezchybného človeka), potrel mi blatom oči, potom som sa išiel očistiť k Poslanej vode (krstný prameň, z ktorého sa rodí nový človek) a keď som vyšiel, videl som.

Všimnite si: Slepec nejde hľadať tých, ktorí sú slepí a nepoučuje ich, aby sa obrátili. Nie. Tí okolo, vidiac úplne odlišný život slepého, sa pýtajú: „Čo sa Ti stalo? Ako to, že vidíš: život, chorobu, smrť, sexualitu, politiku – spôsobom, ktorý je odlišný od iných?“ Pýtajme sa: nestalo sa nám, že sa nás niekto spýtal: „Prečo si iný? Prečo sa nepozeraš na to tak, ako ja?“ Slepec odpovedá úprimne.

Nasleduje druhý dialóg so slepým

Zaviedli ho, toho, čo bol predtým slepý, k farizejom. Ale v ten deň, keď Ježiš urobil blato a otvoril mu oči, bola práve sobota. Preto sa ho aj farizeji pýtali, ako to, že vidí. On im povedal: „Priložil mi na oči blato, umyl som sa a vidím.“ Niektorí farizeji hovorili: „Ten človek nie je od Boha, lebo nezachováva sobotu.“ Iní vraveli: „Ako môže hriešny človek robiť takéto znamenia?“ A rozštiepili sa. Znova sa teda pýtali slepého: „Čo hovoríš o ňom ty? Ved' tebe otvoril oči!“ On odpovedal: „Je prorok.“ **Jn 9, 13 – 17**

Tento dialóg už nie je o uzdravení slepca zo slepoty (materiálnej). Dialóg je akoby podobenstvom o prechode z temnoty do svetla zo strany tých, ktorí sú vidiaci (materiálne) a nechali si otvoriť oči aj evanjeliom, a začínajú vidieť aj duchovne.

Aj my sme ešte pár rokov dozadu počuli hovoriť napr. o spravodlivej vojne. Ale niekto iný si nechal otvoriť oči evanjeliom a tak začne pýtať: „Ale skutočne je to kompatibilné s posolstvom Krista?“ Alebo, počuli sme, že niekto koná „v súlade so zákonom“ tohto sveta a nám hovorí: „Stačí, že budeš dodržiavať zákony štátu a ak budeš kupovať a predávať a popri tom dobre zarobiš, stačí ak dáš neskôr niečo ako almužnu a všetko je v poriadku“ A zrazu ak si nechá otvoriť oči Božím slovom povie: „Nie – nestačí robiť to čo je v „súlade so zákonom“, pretože všetky dobré sú od Boha, my nie sme ich majitelia, ale správcovia, a preto ich nesmieme zhromažďovať, ale musíme sa s nimi deliť s tými, ktorí to potrebujú“. Niektorí si nechali evanjeliom otvoriť oči, a niektorí nie.

Čo sa stalo? Tí ktorí si ešte neotvorili oči, urobili to, čo sa stáva aj dnes. Išli udať tohto muža, ktorý sa stal zrazu iný ako ostatní. Je to človek, ktorý nerešpektuje tradície, nedodržiava sobotu, a teda nemôže byť Božím mužom. Pozor! Farizeji (tí, ktorí nimi boli kedysi, sú mŕtvi) ale aj dnes znázorňujú všetkých tých, ktorí sú otrokmi predsudkov a vlastných presvedčení a nechcú si nechať otvoriť oči evanjeliom. Niežeby sa mali nasledovať všetky hlúpe nápady, ktoré nás napadnú. Nie! Ale ak je to evanjelium, ktoré Ti chce otvoriť oči, tak si ich nechaj otvoriť. ... Tu sa môžu nájsť tí, ktorí sú „strážcovia“ toho, čo sa „u nás“ vždy takto robilo, vždy to bolo takto, takéto sú normy. Ale ak Ti evanjelium vraví niečo iné: „Nechaj si otvoriť oči“.

Farizeji sa začínajú pýtať slepého: „A ty, čo o ňom hovoríš?“ Nevyslovujú jeho meno a nikdy jeho meno nevyslovia... On povie: „Je to prorok“. Najskôr povedal: „Neviem“. Neskôr povedal: „Bol to muž, bol to človek“. Teraz urobil krok dopredu v nájdení identity Ježiša z Nazareta: „Je to prorok“. Ale tí, ktorí chcú chrániť to a iba to, čo sa vždy doteraz robilo, volajú rodičov toho, kto bol slepý.

Dialóg s rodičmi slepého:

Židia však neverili, že bol slepý a teraz vidí, kým si nezavolali jeho rodičov. Opýtali sa ich: „Je to váš syn? A hovoríte, že sa narodil slepý? Ako to, že teraz vidí?“ Rodičia odpovedali: „Vieme, že je to náš syn a že sa narodil slepý. Ale ako to, že teraz vidí, to nevieme, ani nevieme, kto mu otvoril oči. Jeho sa spýtajte. Má svoje roky, nech hovorí sám za seba.“ Jeho rodičia hovorili tak preto, že sa báli Židov. Židia sa už totiž uzniesli, že každý, kto by ho uznal za Mesiáša, má byť vylúčený zo synagógy. Preto jeho rodičia povedali: „Má svoje roky, jeho sa spýtajte.“ **Jn 9, 18 – 23**

Farizeji v Jánovom evanjeliu celý čas zastupujú tých, ktorí sú v opozícii s Kristom. Rodičia zastupujú tých, ktorí odovzdali tradičné hodnoty ako najlepšie vedeli. Bola to ich povinnosť – vychovávať deti podľa tradície. Ak ich syn objavil Krista – objavil nové hodnoty, a teda odhodil tie, ktoré boli zviazané myslením tohto sveta. Opakujem, túto udalosť čítame ako podobenstvo prechodu z temnoty do svetla. Farizeji sa pýtajú: ste to vy, ktorí ste mu dali svetlo? A rodičia odpovedajú: „Nie, my nemáme podiel na tomto novom svetle, ktorým teraz náš syn vidí. My sme ho porodili slepého. To niekto iný mu dal svetlo.“ Je to to, čo Ježiš povedal Nikodémovi: „Čo sa narodilo z tela, je telo, a čo sa narodilo z Ducha, je duch“ (Jn 3, 6) Biologická časť človeka je z tohto sveta, ale to čo, robí človeka človekom je Boží dar nového života. Rodičia sa cítia zodpovední za slepotu svojho syna. Ale už sme hovorili, že Ježiš nechce otvárať diskusiu o hriechu – je to jednoducho stav, v ktorom sa rodíme. Rodíme sa slepí. Teraz je nový život, nové svetlo, ktoré nie je z tohto sveta, ale je z hora. Ako to že teraz vidí? My nevieme. Majú strach. Budme konkrétni: Ak sa zistí, že deti si nechali otvoriť oči evanjeliom, často ich budeme považovať za deti, ktoré sa „stratili“. Zdá sa, že nebudú schopní využívať všetky ich možnosti. Ale skutočnosť je

opačná. Rozdiel je v tom, že nezneužívajú dary, ktoré dostali od Boha preto, aby sa obohatili, aby ovládali, aby sa „javili“ v súlade s ostatnými. Ale aby sa poklonili a slúžili ostatným. Toto prichádza otvorením očí a svetlom, ktoré dáva evanjelium. Rodičia majú strach, pretože farizeji by ich vyhodili zo synagógy – tj. z tradičnej komunity. Sociálne vylúčenie, úplná neistota, strata práva na dedičstvo. Ježiš preto hovorí: uvažte, aké riziko podstupujete, keď si necháte otvoriť oči mojim evanjeliom.

Štvrtý dialóg – opäť so slepým od narodenia:

Znovu teda zavolali človeka, čo bol predtým slepý, a povedali mu: „Vzdaj Bohu slávu! My vieme, že ten človek je hriešnik.“ On odvetil: „Či je hriešnik, neviem. Ale jedno viem: že som bol slepý a teraz vidím.“ Spýtali sa ho teda: „Čo urobil s tebou? Ako ti otvoril oči?“ Odpovedal im: „Už som vám povedal, a nepočuli ste. Prečo to chcete počuť znova? Chcete sa aj vy stať jeho učeníkmi?“ Vynadali mu a povedali: „Ty si jeho učeník, my sme Mojžišovi učeníci. My vieme, že Mojžišovi hovoril Boh, a o tomto nevieme ani to, odkiaľ je.“ Ten človek im odpovedal: „Práve to je čudné, že vy neviete, odkiaľ je, a mne otvoril oči. Vieme, že hriešnikov Boh nevyslyší; ale vyslyší toho, kto si Boha ctí a plní jeho vôľu. Od vekov nebolo počuť, že by bol niekto otvoril oči slepému od narodenia. ³³Keby on nebol od Boha, nemohol by nič také urobiť.“ Povedali mu: „Celý si sa v hriechoch narodil a nás poučáš?“ A vyhnali ho von.

Opäť sú na scéne zjednotení farizeji. Aj keď doteraz neboli v úplnej zhode mienky, teraz sú zjednotení v tom, že sú znechutení svetlom evanjelia. Začínajú dialóg tým, že vedia že „ten človek“ (Ježiš) je hriešnik. V prvom rade sa musíš stotožniť s tým, čo učíme my a vzdať Bohu slávu. Odpoveď slepca je stále viac slobodná a úprimná. *„To, či je hriešnik, neviem. Viem, že som bol slepý a teraz vidím“*. Hľadajú spôsob, ako ho podchytiť v reči a tak ho nechajú ešte raz rozpovedať celý príbeh. Nájdú nezhodu v tom, že porušil sobotu, a teda je hriešnik. Slepý od narodenia vie, kam farizeji smerujú a dovoľí si jemnú iróniu. *„Chcete sa stať aj vy jeho učeníkmi?“* Je jasné, že v tomto momente sa nahnevali a vynadali mu. *„Ty si jeho učeník.“* Nepovedia „Ježiša“, ale „toho“. „Ale my vieme že sme učeníci Mojžiša.“ Vidíme tu strach farizejov pred svetlom evanjelia. Pozor! Farizeji sú už mŕtvi, ale farizeji sú sekta, ktorá sa neustále rozširuje vo svete a Ježiš mal veľký strach, aby sa nerozšírovala v jeho komunite. Strach s toho, že evanjelium spochybní to, čo sme stále robili, čo sme si stále mysleli. Obviňme toho, kto spochybňuje to, čo sme my doteraz považovali na nediskutovateľné, pretože ak spochybníme základy toho, čo tvrdí a on zostane stáť, nadobudne dôveru. Ak nevydrží a padne, tak je to znamenie, že to bol iba ľudský klam. Slepce si ďalej robí jemnú iróniu: *„Neviete odkiaľ prišiel, ale mne otvoril oči. ... Tu sa už nahnevali úplne a obvinili ho: „Celý si sa v hriechoch narodil a nás poučáš? A vyhnali ho von“*. Veria, že vidia, ale mýlia sa. Vyhodili ho von z inštitúcie tj. zo synagógy a spoločenstva „veriacich“.

Ktoré sú charakteristiky človeka ktorý prešiel z temnoty do svetla?

1. Človek, ktorý si prizná, že „**nevie**“. Kto nemá jasné koncepty, kto nemá dopredu ustálené pravdy, ktoré treba obhajovať. Nie – pravda je tá, ktorá sa musí naučiť byť prijímaná. Pravda, ktorá prichádza od Boha a ja som otvorený na jej prijímanie.
2. **Je si vedomý svojej novej identity**. Pýtajú sa ho: Si to ty? A on odpovedá – áno, som to ja, som novým človekom. Som rád, že som novým človekom.
3. **Je to slobodný človek v schopnosti prezentovať vlastný názor**. Nepredá vlastnú hlavu nikomu, a teda je slobodný, keď prijme nové svetlo.
4. **Vzťah k autorite** – je to človek, ktorý rešpektuje autoritu, nikdy ju neuráža, ale nezbožštuje ju. Prvé je evanjelium, Kristus. Treba dať veľký pozor, aby sme nezbožňovali autoritu - ani politickú ani duchovnú. Prvý je Kristus.
5. **Odvážny človek**. Nebojí sa konfrontácie a ak je provokovaný, ukáže celú svoju slobodu. Nebojí sa straty privilégií, výhod. Nie, je to slobodný a odvážny človek. Nenechá sa zastrašiť tým, ktorý zneužíva svoje postavenie alebo moc až nakoniec používa násilie. Neodvolá pravdu aj keď je nepohodlná a neprináša mu výhody. Ten, kto je zvyknutý prijímať výhody, potlesk, ešte neotvoril svoje oči evanjeliom - nie je schopný evanjeliovo pozeráť na všetku túto slobodu.
6. Je schopný odolať tlaku, násiliu. Radšej to, ako odvolať pravdu, pretože je naplno človekom.

Konečne na scénu prichádza Ježiš. Nechal tohto človeka, aby sa stretol a konfrontoval s touto realitou sveta a teraz ho hľadá a nasleduje posledný dialóg:

Ježiš sa dopyčul, že ho vyhnali, vyhľadal ho a povedal mu: „Ty veríš v Syna človeka?“ On vrazil: „A kto je to, Pane, aby som v neho uveril?“ ³⁷Ježiš mu povedal: „Už si ho videl – a je to ten, čo sa rozpráva s tebou.“ On povedal: „Verím, Pane,“

a klaňal sa mu. Ježiš povedal: „Súdiť som prišiel na tento svet: aby tí, čo nevidia, videli, a tí, čo vidia, aby oslepli.“ Začuli to farizeji, čo boli pri ňom, a povedali mu: „Sme azda aj my slepí?“ Ježiš im odpovedal: „Keby ste boli slepí, nemali by ste hriech. Vy však hovoríte: »Vidíme.« A tak váš hriech ostáva. Jn 9, 35 - 41

Duchovne sme sprevádzali človeka, ktorý si nechal otvoriť oči od Poslaného. Možno sme sa medzičasom spýtali: „*Prečo tento človek, ktorý spoznal svetlo a je slobodný, šťastný že vidí, tak namiesto toho, aby sa stretol s ľuďmi, ktorí sa z tohto jeho šťastia tešia spolu s ním, nachádza ľudí, ktorí mu protirečia?*“ Odpoveď je hneď v prológu Jánovho evanjelia. Už tam nachádzame slová, ktoré neskôr Ježiš hovorí Nikodémovi. Hovorí: „*A súd je v tomto: Svetlo prišlo na svet, a ľudia milovali tmu viac ako svetlo, lebo ich skutky boli zlé.*“ (Jn 3, 19) Je to zvláštne, ale je to to, čo sa zvyčajne stáva. Nový človek, skutočný človek znepokojuje tých, ktorí chcú uchovať svoje staré kráľovstvo – kráľovstvo vášní, vlastných záujmov, tradícií, zvykov. Povážme, keď Pilát „*na poludnie*“ predstavil Ježiša slovami „*Hľa človek*“, neznesú ho a kričia: „*Preč s ním, preč!*“ Nechcú vidieť človeka, pretože nový človek vovádza do pochybností tých, ktorí chcú pokračovať v starom štýle života.

Náš slepec bol vyhodенý z inštitúcie synagógy. Ježiš to vedel a ide ho hľadať. Ježiš bol na začiatku príbehu, potom nebol prítomný a teraz prichádza opäť. Osoba, ktorá kráča vo svetle nemá potrebu fyzickej prítomnosti Majstra. Sila, ktorá ho pohýna prichádza zo svetla, ktoré dostal. Ježiš sa ho pýta: „*Veríš v syna človeka?*“ – inými slovami: veríš v človeka, ktorý Ti poslinil oči? A on odpovedá protiotázkou: „*Kto je to?*“ Ježiš odpovedá – rozprávaš sa s ním. Viera je slovo, ktoré sa vidí. Je to zjavenie Syna Človeka, ktorý dáva vlastný život, aby život starého človeka skončil. Slepec hovorí: Verím. Ježiš hovorí: „*Buď opatrný na rozhodnutia, ktoré robíš.*“ Vedel totiž, že tlak sa bude stupňovať. Farizeji to počujú a pýtajú sa: „*Sme snád my slepí?*“ Nuž a túto otázku si musíme dať aj my. Pýtať sa samých seba. Pretože farizeji toho času boli presvedčení, že vidia, ale v skutočnosti boli slepí. A byť slepými nie je hriech, ale hovoriť, že vidíme a pritom byť slepí, to hriech je. Odmietnuť svetlo, to je hriech! Hriech je odmietnutie prijať v sebe skutočného autentického človeka – byť Božími synmi.

Požehnanú nedeľu!

Zdroj: Fernando Armellini, 4a Domenica di Quaresima anno A <https://www.youtube.com/watch?v=ahpFYxelqgE>

Preložil: Marek Iskra.